

تجزیه و تحلیل ریسک‌های تاثیرگذار در انتخاب پیمانکار با استفاده از روش یکپارچه AHP_DEA: مطالعه موردی بزرگراه طبقاتی صدر شهر تهران

سعید شهریاری^۱، محمد معهود^۲، شایان حجت پناه^{۳*}، محیا محسنی^۴

۱- کارشناس ارشد مهندسی مدیریت و ساخت، موسسه آموزش عالی مهر البرز

۲- تدریس یار کارشناس ارشد مدیریت پروژه و ساخت، موسسه آموزش عالی مهر البرز

۳- تدریس یار کارشناس ارشد مدیریت پروژه و ساخت، موسسه آموزش عالی مهر البرز

۴- کارشناسی ارشد مدیریت پروژه و ساخت دانشگاه تهران

خلاصه

شناسایی و طبقه‌بندی ریسک در فرآیند آغازین پروژه‌های عمرانی از اهمیت زیادی برخوردار است، عدم تناسب میان پیشرفت پیش‌بینی‌شده و پیشرفت واقعی در پروژه‌های ساخت‌وساز می‌تواند حاکی از وجود موانع و ریسک‌های متعددی باشد. انتخاب یک پیمانکار توانمند و قابل که بتواند یک پروژه را با وجود ریسک‌ها و تهدیدها بدون دغدغه به سرانجام برساند چالش بزرگی می‌باشد. در این مقاله با استفاده از روش کتابخانه‌ای و مصاحبه، ریسک‌هایی که در انتخاب یک پیمانکار تأثیرگذار است را شناسایی نموده و سپس از ترکیب دو روش AHP_DEA برای تحلیل ریسک‌های شناسایی‌شده استفاده می‌شود. نتایج به‌دست‌آمده از این پژوهش علاوه بر شناسایی فاکتورهای تأثیرگذار و کاهش اثرات منفی چالش‌ها، ذهنیت طرف‌های قرارداد با پیمانکاران را برای پروژه‌های آتی بازتر می‌کند و در نهایت ریسک‌های زمانی و هزینه‌ای محتمل بر طراحی و اجرا را کنترل می‌کند و سطح عملکرد پیمانکاران را برای پذیرفتن پروژه‌های بزرگ افزایش می‌دهد. با تحلیل کمی، کیفی و روش‌های ترکیبی ریسک‌های برتر از بین فاکتورهای تأثیرگذار شناسایی شد. در نتیجه خطا در تست‌ها و آزمایش‌ها و فعالیت‌های اقتصادی به‌عنوان مهم‌ترین ریسک‌های مطالعه موردی شناخته شدند که با نتایج بیان‌شده از تحقیق‌های مشابه دیگر در این زمینه دور از ذهن به نظر نمی‌رسید.

کلمات کلیدی: شناسایی و ارزیابی ریسک، توانمندی پیمانکاران، پروژه‌های عمرانی، بزرگراه طبقاتی صدر، روش تحلیل پوششی داده‌ها (DEA)، روش تحلیل سلسله مراتبی (AHP)

۱. مقدمه

مدیریت پروژه مراحل و گام‌های متفاوت و متعددی دارد که با فرآیندهای ترکیبی و بعضاً تکراری پروژه را به سمت جلو پیش می‌برند، با توجه به اینکه روند اجرای پروژه قبل از شروع آن مشخص و مسیر کار به‌وضوح تعیین می‌گردد، لذا برای

*Corresponding author
Email: shayan_hojatpanah@yahoo.com